

KIPARSKA KOLONIJA



KAMEN SIRAC 2006

Ivana Žuger,
Anamarija Vuk



Kamen Sirač

Za kuće čvrste tu pijesak je pravi
Od siračkog kamena zidove napravi.

Od siračke stijene odlomljen kamen
S vremena na vrijeme postane znamen.

Da sirački kamen slavan postane
Klesareve ruke fino ga obrade.

Taj slavni Kamen sirački znamen,
Ponos je i dika svih svojih radnika.

Kamen 130 godina već radi
Te uvijek nešto novo gradi.

I kakvi bi to bili dani
Da Kamen svoj rođendan ne proslavi.

Ivan Šepl, 8. razred

Naših prvih 130 !

Ovako značajnu obljetnicu želimo proslaviti u dobrom društvu, a djeca, suradnici, mještani i umjetnici sigurno su najbolje moguće društvo! Njima i svim ljudima dobre volje i čistoga srca s radošću predstavljamo ovaj katalog koji najbolje ilustrira lijepu i mnogoznačnu sinergiju gospodarstva, obrazovanja i kulture, planiranu i postignutu druženjem djece i umjetnika.

Postignut je cilj koji je idejni začetnik ovih kolonija najavio uz prvi katalog i zbog koga mi u Kamenu Sirač i dalje planiramo financijski i organizacijski pomagati umjetničko stvaralaštvo.

Već treći puta kipari mijenjaju profesionalne uvjete svojih ateljea za osunčanu livadu, a tišinu inspiracije za dječju viku i znatiželjno ometanje, očekujući jedino da njihove skulpture toj djeci i svim mještanima našega Sirača uljepšaju svakodnevicu i omoguće umjetnički doživljaj.

Mi iz Kamena Sirač sretni smo što to, uz punu suradnju Osnovne škole Sirač, možemo i omogućiti! Za ovu je prigodu izgrađen i Park skulptura, kultivirani prostor od 4.800 m² u kome će svoje mjesto nalaziti odabrana ostvarenja s dosadašnjih i budućih kolonija. Ovaj park mjestu Sirač poklanja tvrtka Kamen Sirač, kao odgovor na rođendanske čestitke i podršku proteklih godina!

Današnja ulaganja u mlade, u osnovnoškolce - kroz ovakve i slične akcije, u studente - kroz programe stipendiranja, u sportaše - kroz nogometni klub, u folkloraše - kroz kulturno - umjetničko društvo, u mlade suradnike - kroz edukativne programe - radostna su ulaganja i sigurna garancija za idućih 130 godina! Dječji radovi koji pokazuju koliko i kako i najmlađi u Siraču doživljavaju Kamen Sirač, znak su da firma i mjesto žive u skladnoj zajednici. Ovako izmiješani s prikazima skulptura priznatih umjetnika, najljepši su rođendanski poklon! Ono što naglašavamo i povodom ovogodišnjeg jubileja, u prvom je redu humani pristup poslovanju, zaposlenost kapacite-



Ivan Lončar





Radnicima pao kamen sa srca

U kamenolomu, u prošlosti, dok još nije postojala moderna tehnologija, gotovo svaki posao bio je težak. Tucati kamen velikim batom, pa ga voziti u vagone drvenim tačkama, nije bio lak posao. Minerai su radili najteži i najopasniji posao. Radnici su stijenu bušili ručno, ili uz pomoć kompresora, koji je tresao i dušu i tijelo. Danas se skoro sve radi pomoću strojeva. Kamen se utovara u kamione pomoću pokretne trake. Moglo bi se reći da je radnicima 'pao kamen sa srca'.

U Siraču znaju s kamenom, rade to već 130 godina

ta, stalni razvoj tehnologija i potpuno osviještena briga za okoliš - jedna rečenica čiji sadržaj može i mora trajati više ljudskih života.

Ime Kamena Sirač danas je vrlo poznato u Hrvatskoj i u zemljama šire regije. Smisljena paleta proizvoda, suvremen pristup u proizvodnji i plasmanu, te stalna kvaliteta i kontrola, pribavili su našoj tvrtci vrhunske partnere na koje smo ponosni a trajno nastojimo, i u tome uspijevamo, da i oni budu ponosni na nas.

Samo na taj način privređivanje dobiva i zadržava pravi smisao koji pažljivo čuvamo - jednako u ime prošlih kao i u ime budućih generacija.

Predsjednik Uprave
Slaven Kufner,
dipl. oec.



Davnog 26. studenoga 1981. godine završena je izgradnja vapnare, unatoč brojnim problemima. Proizvodila je živo i hidratizirano vapno. Bio je to velik događaj za Sirač i njegovu okolicu. Velike količine vapna upotrebljavaju se u metalurgiji, kemijskoj industriji i građevinarstvu. Vapnenac je sedimentna stijena sastavljena od kalcita i dolomita. Vapno je jedno od najtraženijih proizvoda i koristi se u različitim granama ljudske djelatnosti, kao osnovna ili dodatna sirovina.

Martina Straga, 8. razred



Branko Bazina



Slikar i kipar iz Vinkovaca, rođen u Vrbanji.
Profesionalni je umjetnik, radi kao
animator kulture u Hrvatskim šumama.

Izlagao je na pedesetak skupnih i
tridesetak samostalnih izložaba, ima 28
skulptura u javnom prostoru. Opremio
crkve u Bošnjacima, Vinkovcima i Torontu.
Sudjelovao na 60 umjetničkih kolonija, a
organizirao ih je pet, od kojih je osnivač i
voditelj umjetničke kolonije Rabra u Vrbanji
i likovne radionice Sveta Ana Vinkovci.

Omiljeni kiparski materijali su mu drvo,
kamen i bronca, a slikarske tehnike pastel,
ugljen i ulje na platnu.

Talita cummi
(*Djevojčice, ustani*)

31x78x30 cm





Miševi kipari

Jednog dana u naš park kod škole došli su kipari.

Ostavili su veliki kamen ispred škole i otišli spavati.

Po noći su došli miševi, koji su mislili da je kamen sir.

Grizli su ga do jutra.

Kući su otišli punih trbuha.

Ujutro su došli kipari i ugledali predivnu skulpturu.

*Bruno Kríž
i Renato Filipin,
3. razred*

Miroslav Benaković



Kipar zaposlen u osječkom muzeju kao restaurator i preparator, radi u drvu, metalu i keramici.

Izlagao više od sto puta, među ostalim u Kini i Japanu. Ima bogato iskustvo s kolonijama, sudjelujući na tridesetak njih, u Hrvatskoj, Češkoj i Italiji.

U okrilju
61x35x25 cm





Pero Jakšić

Pero Jakšić je rođen u Splitu, gdje je završio Umjetničku školu u Splitu, a potom i Nacionalnu umjetničku akademiju u Parizu (Ecole Nationale Supérieure des Beaux-Arts). Pod snažnim je utjecajem Brača, otoka svojih predaka, na kojem i sam živi, i bračkog kamena, iz kojega nastaju njegove figure.



Imao je samostalne izložbe u Parizu (1990. i 1993.g), u Splitu (1992, 1994. i 2005.g), Trogiru i Bolu na Braču (2005.g), a sudjelovao je i na brojnim skupnim izložbama i kiparskim simpozijima (kolonijama), u Hrvatskoj i izvan nje. Realizirao je i mnoge javne radove, a dobitnik je mnogobrojnih nagrada i priznanja.



Ispred škole

66x110x46 cm





Kamioni

*Izidite na balkone!
Pozdravite kamione.*

*Koji jure u krivine
S tri brzine.
U oblaku prašine
Odoše u daljine.*

*Dino Brus
I Danijel Karlović*



Nenad Lešina



Glava djeteta

43x30x20 cm



Igra

33x41x26 cm





Jaroslav Urbanek



Izučeni kipar sa završenom srednjom kamenoklesarskom školom, odsjek reproduktivno kiparstvo. Rođen je u Brnu, a živi i radi u Pragu i Lysi nad Labem.

Izlagao je desetak puta samostalno i dvadesetak puta skupno po cijeloj Češkoj. Ima zavidan smisao snalaženja u suvremenim trendovima, i sjajno vlada zanatom. U kamenu radi 25 godina, a radio je i u Hrvatskoj, sudjelujući u koloniji na otoku Braču.

Kiša

126x75x65



k





Ivan Vašata



*Radanje
života*

62x61x24 cm

Živi u gradu Hradec Kralove u
Češkoj. Atmosferu kiparske
kolonije već je iskusio, ali samo
u rodnoj Češkoj.

Okušao se u svim najpoznatijim
kamenim materijalima Češke,
kao što su pješčanik, vapnenac,
opuka.



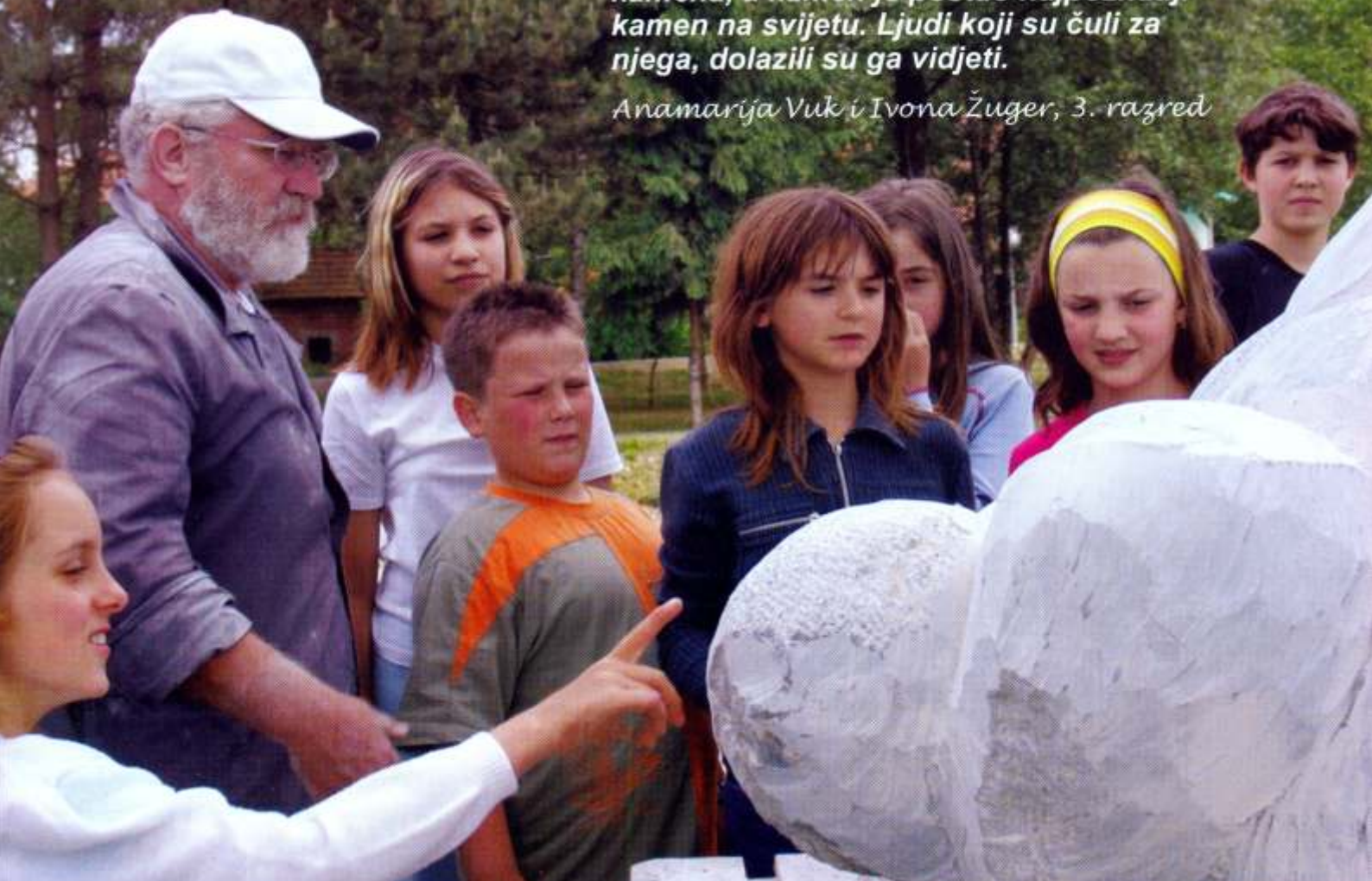
Slavni kamen

Jednog dana dječak Mihael izišao je iz kuće. Pred kućom je ugledao ogroman kamen. Pomislio je da je ispao iz kamiona. Pokušao ga je podignuti, ali nije mogao. Nazvao je radnike Kamena Sirač da dođu po kamen. Radnici su došli i rekli: Ovo je obični kamen, a nama treba slavni kamen. Kamen se naljutio i progovorio: Ja i jesam slavni kamen, jer sam iz Kamena Sirač.



Dječak i radnici su se iznenadili. Radnici su odmah uzeli kamen i odvezli ga u Kamen Sirač. Dječak je postao istražitelj kamena, a kamen je postao najpoznatiji kamen na svijetu. Ljudi koji su čuli za njega, dolazili su ga vidjeti.

Anamarija Vuk i Ivona Žuger, 3. razred



Miroslav Župančić

Slobodni umjetnik iz Zagreba, porijeklom iz Slavonije. Kiparstvom se bavi od 1970. godine, i član je Zajednice umjetnika Hrvatske i Društva naivnih likovnih umjetnika Hrvatske.

Najdraži materijal mu je kamen, osobito mramor i granit, a od metala bronca i olovo. Izlagao je na pedesetak samostalnih i skupnih izložaba, pokrenuo je likovnu koloniju Bljesak 1996. godine, koja je održana osam puta.

Njegova se djela nalaze u brojnim privatnim zbirkama i muzejima u Hrvatskoj i inozemstvu.



Majka i dijete

64x108x80 cm



Kamen i

Životni put jednog kamena

Kako da započnem svoju priču? Kako da ispričam svoj životni put? Ponovno je došao taj dan kada se sve poremeti i nastane buka. Došli su po nas i razaraju sve. Postave male naprave u nas i sve se ruši. No, ovaj put je bilo drugačije. Ovaj put i ja sam bio prisiljen otići. Nitko nije znao što se događa kad vas odvedu, ali postojale su priče kao i za sve ono u što nismo sigurni i što nam je nepoznato. Sada sam već bio velik i ja, kao što bi rekao moj tata, i otvrdnuo sam, no ipak me je mučilo pitanje, razmišljao sam - što bi ti ljudi htjeli od mene, od najobičnijeg kamena?

Prva postaja moga puta bila je neka velika zgrada i stroj koji je od mene načinio veliku kocku. Nije mi bilo dosadno jer je tu bilo još puno takvih kao što sam ja. Nakon nekoliko dana dospio sam kod nekog ugodnog i ljubaznog čovjeka



Siračka kiparska kolonija posebna je i po tome što se održava u krugu osnovne škole i što su umjetnici za svoga rada okruženi znatiželjnom i maštovitom djecom. A evo kako učenici siračke škole riječju i slikom doživljavaju kamen i "Kamen".

Od krampa do bušilice

Još u stijeni dok kamen stoji,
Svoje dane i godine broji.
No kad stijenu sruši miner jedan,
Kamen postane materijal vrijedan.
Ali, kamen ne može ostati u takvom stanju,
Već se prerađuje i kamen za gradnju.

Poneki odnese i kipar stari,
Hoće on skulpturu da napravi.
Tad kameni rubovi, kutovi i neravnine,
Postaju ljepota neke umjetnine.
I danas bušilicama, kao krampovima iz davnina,
Dobivamo kamen već 130 godina.

Mato Munić, 7. razred

Kamen i ja

Jednog dana izišla sam se igrati pred kućom. Čula sam nekoga kako priča. Mislila sam da je to moja prijateljica. Pogledala sam oko sebe, ali

nisam vidjela nikoga. Malo sam se uplašila. Osjetila sam ako me nešto vuče za nogavicu. To je bio kamen. Pitao me kuda idem. Na tren sam ostala bez daha. Rekla sam mu da sam se krenula igrati. Počeli smo razgovarati. Kamen se hvalio kako se od njega rade kuće,

ceste, mostovi, skulpture, kamenjari, ukrasne ograde i još mnogo toga. Počelo je kišiti. Pitala sam ga hoće li se ići u kuću igrati sa mnom. Pristao je. Rekao je da je gladan. Napravila sam mu mali, a sebi veliki sendvič. Pitao me može li ostati kod mene. Otišla sam pitati roditelje, i oni su dozvolili. Od tada je taj kamen najljepši i najponosniji ukras moga dvorišta.

Marijana Cerovečki, 4. razred.



kojemu su se svi obraćali s 'majstore'. To je postalo i moje ime za njega. Počeo je proces moje preobrazbe. Majstor me udario dlijetom i žuljao ne nekim tvrdim papirom koji kao da je imao bodlje. Znam što mislite - mislite da me je boljelo, ali baš suprotno, škakljalo me je i radovao sam se jer sam znao da postajem nešto novo, drugačije. Počeo sam dobivati oblik, ali nisam znao kakav. Polako sam postajao umjetnina kojoj se svi dive. Od običnog kamena, postao sam prelijepa skulptura koja i danas krasi majstorovu kuću.

Dragana Uzelac, 8. razred



okom djeteta

Moj tata miner

Oj Siraču, ti se samo gradi,
Moj tata u Kamenu radi.

Dinamitom on barata,
Da - to je moj tata.

Kada dinamitom grune,
Drobnice se kamenom pune.

Iz čitave Europe kamioni dolaze
I fini pijesak odvoze.

Ima i kreča za lijepe zgrade,
To vrijedni ljudi rade.

Sve dok se u Kamenu buka čuje,
Moj tata dinamitom rukuje.

Marko Bogatić, 5. razred



*Od kamena
do vapna*

Ah! Kako život može biti dosadan, kad si samo jedan mali bezvrijedan kamen na koji nitko ne obraća pažnju. Još dok sam bio mlad, tata mi je govorio: 'Sine, jednom ćeš i ti biti vrijedan, upamti to'. Jednog, jako dosadnog dana, nešto se čudno počelo događati.

Sve je bilo jako bučno. Nekakvi neobični strojevi počeli su rušiti sve pred sobom. Bilo je jako čudno, jer takvo što još nikad nisam vidio. Sve mi se činilo uzbudljivim, do onog trenutka kad me je jedan od strojeva uhvatio i odveo sa sobom. Bio sam jako uplašen, ali i tužan što su me razdvojili od obitelji. Iduće jutro našao sam se u velikoj prostoriji. Vjerojatno sam spavao kad su me dovezli ovamo, jer se ne sjećam kako se to dogodilo. U meni je bio čudan osjećaj veselja, kao da mi je drago što sam ovdje, što mi se događa nešto uzbudljivo. Dok sam razmišljao o tome, nisam ni osjetio da je ispod mene traka koja se kreće i vodi me do vapnarske peći. Nisam znao što to znači dok mi jedan prijatelj nije rekao da se unutra peče kamenje. Bio sam se jako prestrašio. Kada smo ulazili u peć, unutra je bilo veoma vruće.

Obradovao sam se kada smo izašli van.

Nedugo zatim došao je kamion i odveo nas do drobilice, gdje su nas izmrljali. To je jako boljelo. Poslije su nas stavili u velike vreće. Nakon svega osjećao sam se sretnim, jer sam znao da nije tako lako proći put od kamena do vapna, ali i zato što sada znam da nešto vrijedim i nečemu služim. Zahvaljujući Kamenu Sirač znam da svaki kamen puno vrijedi.



*Matea Petrović,
1. razred*



Radni dan moga tate

Tata radi u tvornici vapna, kao rukovalac peći. Kad dođe na posao, prvo odlazi do prijemnih bunkera izvršiti kontrolu kamena. Iz prijemnih bunkera kamen se transportira trakama u silose na peći. Iz silosa kamen ulazi u vagu i mjeri se do određene kilaže. Kada kamen uđe u peć, pod visokom se temperaturom raspada. Dok se kamen peče, prati se njegova kvaliteta. Nakon tog ciklusa, dobiva se živo vapno. Sve to tada prati na kompjutorima u kontrolnoj kabini. U slučaju kvara, računalo javlja grešku i tata to odlazi popraviti. To je posao moga tate.

Maja Supan, 6. razred

Kristina Dimitrov, 5. razred

Druga kiparska kolonija Kamena iza i ispred kulisa



Školska kuhinja pružila je umjetnicima sjajnu logistiku



Predsjednik siračkog općinskog vijeća Stjepan Juračić ponudio je kao pogonsko gorivo vlastoručno pečenu Stipinu rakiju



Inspiracija?

Razgovor s muzama?

Meditacija?

Punjenje baterija?

Ili ipak samo izležavanje?



Bez alata nema zanata

Šefovi Kamena pokazali su živo zanimanje za rad kipara.

Posjetili su ih Vinko Mijović, Zlatko Kumer, Radujka Valdgornj





Na završnoj svečanosti pokazalo se



Načelnik Branimir Miler dobio je u koloniji lijepu referencu za svoju općinu

da su kipari rječiti na djelu, ali vrlo škrti na riječima. Osim, naravno, Branka Bazine, ali njega je na vrijeme prekinuo mobitel



Jezična barijera?

A co je to?



Do sřredu dáme tuto uhlazenou kouli...
A-ha

Hoće li štogod nići iz toga sjemena?



Radio Daruvar, Jednota, HTV, NET, Večernji list...
kolonija je opet mamac za medije



Brankovo načelo:
fizički dio posla
prepusti iskusnim kolegama



Kad danas pogledate ove stare crno bijele fotografije, kad osmotrite te kršne, mlade i nasimijane, do pojasa gole mišićave momke, možda ćete pomisliti kako su sretni na svježem zraku, kako im ništa ne fali, a i ne troše puno odjeće. Možda će vam se učiniti romantičnom predodžba radilišta na kojem lupač teškim batom razbija kamen, a boča trčkara od kovačnice do minera noseći nova svrdla, usitnjenim se kamenom pune tačke, pa u vagonetić, koji juri vijugavom uskotračnom prugom, ili u volovsku zapregu.

Možda. Ili ćete ipak zaključiti kako se nekada mukotrpno, uz puno nevolje i znoja, dobivala nevelika količina kamena, a



Kamenolom „BORČOVAC“



noloma. No, ozbiljna proizvodnja, masovna i do danas neprekinuta, uspostavljena je 1878. godine, kada je trebalo osigurati puno kamena za gradnju željezničkih pruga, pa i one koja prolazi kroz Sirač, i kojom su vlakovi krenuli nepuno desetljeće kasnije.

Posao s kamenom doživio je mnoge mijene, smjenjivali su se vlasnici, organizacijske strukture, proizvodni programi - pa i nekoliko država.

Prošlo je skoro puno stoljeće da bi se stekli svi uvjeti i za proizvodnju vapna: 1981. godine je u rad puštena tada vrlo suvremena vapnara.

danas moćna postrojenja, vođena nevidljivom rukom stručnjaka, proizvode planirane količine najraznovrsnijih proizvoda. Dok je nekada kamen u nekoliko veličina i kvaliteta bio finalni proizvod, danas je on sirovina koja svoju dodanu vrijednost postiže u širokoj paleti tehnološki vrlo zahtjevnih proizvoda.

U međuvremenu prošlo je 130 godina. Svakako, koristio se sirački kamen i davno prije, a pouzdano se zna da su utvrde za obranu od Turaka građene njime. A možda je, tko zna, i prije toga u ovom kamenu nastalo kakvo umjetničko djelo, jer još od pamtivijeka vrijedi pravilo da se najbolje skulpture izrađuju od kamena iz najbližeg kame-



Kamenolom „KLAŠNICA“

Od lupaća i tačaka



do sofisticirane tehnologije



A prije tri godine, zahvaljujući čovjeku koji je znao pročitati neku skrivenu zakonitost i kamenu dodati još jednu dimenziju, pokreće se kiparska kolonija. Pa danas, jednako kao i prije 130 godina u Kamenu Sirač opet možete vidjeti stasite muševce kako oznojeni i goli do pojasa teškim čekićem, dlijetom, svrdlom i brusilicom, tjeraju kamen da bude ono što oni žele. Možda nisu onako mladi i bezbrižni kao oni s požutjelih slika na početku teksta, ali da znaju s kamenom, znaju.

Značilo je to prekretnicu i u poslovnoj strategiji: kamena sirovina čuva se kao nezamjenjivo rudno blago čije trošenje ima opravdanje samo ukoliko joj se vrijednost mnogostruko uveća.

To je smjer kojim Kamen Sirač ide i danas neprekidno se osuvremenjujući i okrupnjujući, postajući regionalni gigant bez presedana. Živo, hidratizirano, industrijsko i agro-vapno sa zaštićenom robnom markom Kamena Sirač dopiru skoro u sve europske zemlje. Ogroman i uspješan put od čekića do najsuvremenije tehnologije!





Katalog 2. kiparske kolonije Kamen Sirač 2006.

Urednik Mato Pejić - Grafičko oblikovanje kataloga i plakata Vlatka Daněk- Priprema za tisak Lidija Dujmenović- Fotografije Vlatka Daněk, Mato Pejić, arhiv Kamena U katalogu su korišteni likovni i literarni radovi učenika osnovne škole Sirač

Naklada 400 primjeraka - Tisak Daruvarska tiskara, svibanj 2008.